

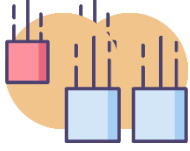

KADER VE KAZA İNANCI

• Kader sözlükte ölçü, düzen, yasa, kanun, miktar, plan, program, biçimlendirmek gibi anlamlara gelir. Terim olarak da Allah'ın (c.c.) sınırsız ilmi, iradesi, kudreti ile evrendeki her şeyi planlamasıdır.

• Kaza sözlükte hükmetmek, emretmek, yaratmak ve gerçekleştirmek gibi anlamlara gelmektedir. Terim olarak da takdir edilen her şeyin Allah (c.c.) tarafından yaratılmasıdır.

• Kader ve kaza, Allah'ın ilim, irade, kudret ve tekvin (yaratma) sıfatları ile ilgilidir.

Örnek: Yerçekimi kanunu kader, yüksekte bırakılan bir cismin yerçekimi etkisi ile yere düşmesi ise kazadır.

Kader ve Evrendeki Yasalar

• Evrendeki planlanan olaylar fiziksel, biyolojik ve toplumsal olarak üç kısımda incelenmektedir.

Fiziksel Yasalar

• Madde ve enerjinin oluşumu, yapısı, hareketi, değişimi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili yasalardır. Deney ve gözleme dayanır.

• Yerçekimi kanunu, yağmurun yağması, gece-gündüz oluşumu, suyun buharlaşması gibi...

Biyolojik Yasalar

• Canlıların doğması, gelişmesi ve üremesi gibi olaylarla ilgili yasalardır. Deney ve gözleme dayanır.

• Fotosentez, hücre bölünmesi, sindirim sistemi, kan dolaşımı gibi...

Toplumsal Yasalar

• İnsanların sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi için uyması gereken sosyolojik yasalardır.

• İnsanların mutlu ve huzurlu olması için sevgi, kardeşlik adalet gibi ilkelere uymaları gerekliliği gibi...

Not: Allah'ın (c.c.) evrendeki uyumu sağlamak için koyduğu bu yasalara **sünnetullah** veya **âdetullah** denir.

Fiziksel Yasalarla İlgili Ayetler:

• “Güneş ve ay bir hesaba göre hareket etmektedir.”
(Rahmân suresi, 5. ayet)

• “Denizde dağlar gibi yüzen gemiler, O'nun varlığının delillerindedir.”
(Şûrâ suresi, 32. ayet)

Biyolojik Yasalarla İlgili Ayetler:

• “O, gökten su indirdir. İşte biz onunla her türlü bitkiyi çıkarıp onlardan yeşillik meydana getiririz...”
(En'âm suresi, 99. ayet)

• “Allah, sizi önce topraktan, sonra da az bir sudan (meniden) yarattı. Sonra sizi (erkekli dişili) eşler yaptı...”
(Fâtır suresi, 11. ayet)

Toplumsal Yasalarla İlgili Ayetler:

• “Hep birlikte Allah'ın ipine (Kur'an'a) sınımsız sarılın. Parçalanıp bölünmeyin. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın...”
(Â-i İmrân suresi, 103. ayet)

• “Ey iman edenler! Kendiniz, ana babanız ve en yakınlarınızın aleyhine de olsa, Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun...”
(Nisâ suresi, 135. ayet)

İNSAN İRADESİ VE KADER

• İrade sözlükte dileme, tercih etme ve karar verme gibi anlamlara gelmektedir.

• **Cüz-i irade**, Allah (c.c.) tarafından insana verilen sınırlı özgürlük ve insanın tercih etme kabiliyetidir.

• **Küllî irade** ise Allah'ın (c.c) mutlak ve sınırsız olan, her şeye hâkim olan ve her şeyi içine alan iradedir.

• İnsan kendisine verilen akıl ile doğruyu ve yanlış ayırt eder, sınırlı iradesi ile de doğruyu veya yanlış tercih eder.

Not: İnsana verilen akıl ve irade onun yaptığı seçimlerden sorumlu olmasına neden olur. Fakat bu seçimlerin sorumluluk oluşturması için baskı altında olmadan özgürce gerçekleşmesi gerekir.

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Bu içerik [@Din ve Kültür](#)'ün katkılarıyla hazırlanmıştır.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları [mikailokumus.com](#)'a aittir.

KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR

• Kader, terim olarak ecel, ömür, sağlık, hastalık, rızık, başarı, başarısızlık, tevekkül gibi kavramlarla doğrudan ilişkilidir.

Ömür ve Ecel

• Bütün canlıların doğumundan ölümüne kadar geçen zaman dilimine ömür, Allah'ın (c.c.) takdir ettiği bu ömrün bittiği, hayatın sona erdiği âna da ecel denir.

• “Nerede olursanız olun, sağlam ve tahkim edilmiş kaleler içinde bulunsanız bile ölüm size ulaşacaktır.”

(Nisâ suresi, 78. ayet)

Emek ve Rızık

• Allah'ın (c.c.) canlılara yeme içme ve başka hususlarda yararlanmak üzere verdiği maddi ve manevi tüm nimetlere rızık denilmektedir.

• Allah'ın varlıklar için sunduğu rızka sahip olmak isteyen bütün canlıların çaba harcaması gerekmektedir.

• Allah'ın (c.c.) **Rezzak** ismi “Mahlûkâtına maddî ve mânevî her türlü rızık bol bol ihsan eden” anlamına gelir.

• “Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, rızıkı Allah'a ait olmasın.”

(Hûd suresi, 6. ayet)

• İnsan için ancak çalıştığı vardır. Şüphesiz onun çalışması ileride görülecektir.

(Necm suresi, 39 ve 40. ayetler)

Tevekkül

• Sözlükte güvenmek, dayanmak teslim olmak gibi anlamlara gelmektedir. Terim olarak da kişinin gereken sorumluluklarını getirdikten sonra işlerin sonucunu Allah'a (c.c.) bırakması anlamına gelmektedir.

• Bir öğrencinin gerekli çalışmalarını yaptıktan sonra sınav sonucu için Allah'a (c.c.) güvenmesi ve Allah'ın (c.c.) verdiği karara teslimiyet göstermesi gibi...

• “...Bir kere de karar verip azmettin mi, artık Allah'a tevekkül et, (ona dayanıp güven). Şüphesiz Allah, tevekkül edenleri sever...”

(Âl-i İmrân suresi, 159. ayet)

Başarı ve Başarısızlık

• İnsan, kendisine verilen akıl ile başarıya giden yolları öğrenir ve özgür iradesi ile seçimlerde bulunur. Yaptığı tercihler sonucunda da başarılı veya başarısız olur.

• “Allah, kendisine karşı gelmekten sakınanları başarıları sebebiyle kurtarır. Onlara kötülük dokunmaz. Onlar üzülmezler de.”

(Zümer suresi, 61. ayet)

Hastalık ve Sağlık

• Kişi, kaliteli beslenmesi ve helal olan yiyecekleri tüketerek haram olan yiyeceklerden uzak durması ile sağlıklı olur.

• Kişi bunlara dikkat etse de hastalıkla karşı karşıya kalabilir. Bu durumda hastalık sebebiyle isyan etmemeli, tedavi olmanın yollarını aramalıdır.

• “Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerin helâl ve temiz olanlarından yiyin! Şeytanın izinden yürümeyin...”

(Bakara suresi, 168. ayet)

• “Ey insanlar tedavi olunuz. Çünkü yüce Allah şifasını vermediği hiç bir hastalık yaratmamıştır.”

(Hadis-i Şerif)

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Bu içerik [@Din ve Kültür](#)'ün katkılarıyla hazırlanmıştır.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları [mikailokumus.com](#)'a aittir.

BİR PEYGAMBER TANIYORUM: HZ. MUSA (A.S.)

• Mısır'da kral olan Firavun gördüğü bir rüya sebebiyle İsrâiloğulları'ndan doğacak olan bütün erkek çocukların öldürülmesini emreder.

• Bunun üzerine Hz. Musa'nın annesi de Allah'ın (c.c.) bildirmesi ile Hz. Musa'yı bir sandığa koyarak Nil Nehri'ne bırakır. Ablasına da onu takip etmesini söyler.

• Firavun'un karısı sandığı fark eder ve çocuğun evlatlık olarak saraya alınmasını ister. Firavun da istemeden de olsa kabul eder.

• Hz. Musa kendisi için ne kadar sütannesi getirilse de Hz. Musa hiçbirini kabul etmez. Hz. Musa'nın ablası orada bulunanlara onu emzirecek birisini bildiğini söyler.

• Hz. Musa'nın annesini sarayda bulunanlar tanımadığı için onu kendi kucağında emniyet içinde sarayda büyütür.

• Büyüyüp olgunluk çağına ulaşınca gece vakti kavga eden biri Mısırlı diğeri İsrailoğulları'ndan olan iki kişinin kavga ettiğini görür.

• İsrailoğulları'ndan olan kişinin yardım isteği üzerine kavgayı ayırmaya çalışan Hz. Musa, yanlışlıkla Mısırlının ölümüne sebep olur.

• Sarayda hakkında yakalanıp öldürülme kararı çıkan Hz. Musa Medyen şehrine gider. Oraya vardığında iki kızın sürüsünü sulamasına yardım eder.

• Kızların babası olan **H. Şuayb**, onu ödüllendirmek için yanına çağırır ve ondan on yıl ücretli çobanlık yapmasını ister. Bu sürenin sonunda onu kızlarından biri ile evlendirir.

• Süre tamamlanınca ailesi ile birlikte Mısır'a doğru yola çıkan Hz. Musa'ya **Tûr Dağı**'nda (Sina Dağı) peygamberlik görevi verilir.

• Asasının yılanı dönüşmesi ve elini koynuna soktuğunda beyazlaması mucizesi ile desteklenen Hz. Musa'ya yardımcı olması için kardeşi **H. Harun** da peygamber olarak görevlendirilir.

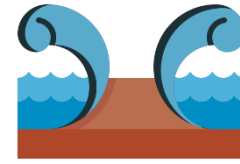
• Hz. Musa bu mucizelerle Firavun'un karşısına çıktığında Firavun öncelikle zindana atmak isterken daha sonra çevredeki en iyi sihirbazları çağırarak Hz. Musa'yı mağlup etmeye çalışır.

• Sihirbazlar ellerindeki ipleri yere atınca yılan dönüşmesi üzerine Hz. Musa da elindeki âsâyı yere atar ve sihirbazların yılanlarının tümünü yutar.

• Büyük şaşkınlık yaşayan sihirbazlar bunun bir sihir olamayacağını anlayıp hemen Hz. Musa'ya iman ederler.

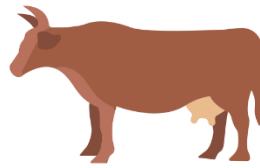
• Firavun, sihirbazları ölümle tehdit etse de sihirbazlar Müslüman olduklarını belirterek böyle ölümün onlara şeref olacağını söylerler.

• Firavun'un her geçen gün zulmünü arttırması sebebiyle Hz. Musa kendisine inanan insanları yanına alarak şehirden çıkarlar.

• Kızıldeniz'e geldiklerinde Hz. Musa âsâsıyla vurarak denizi ikiye ayırır. Hz. Musa ve inananlar denizden geçerken Firavun ve askerleri boğularak can verirler.

• Hz. Musa inanan insanları kurtardıktan sonra Allah'ın emri ile Tur dağına giderek Allah ile konuştu. Bu sebeple Hz. Musa'ya **Kelimullah** denilmektedir.

• Tur Dağı'ndan kırk gün sonra kendisine verilen **Tevrat** ile geri gelen Hz. Musa Samiri isimli birinin ayartması ile ziynet eşyalarını eriterek buzağıya benzeyen bir put yaptığını görür.

• **Samiri** yaptığı puttan dolayı sürgün eden Hz. Musa onun yaptığı putu da parçalayarak denize atar.

• Hz. Musa kardeşi, Hz. Harun'a buna müsaade ettiği için kızdığında kardeşi engel olmaya çalıştığını ama başarılı olamadığını belirtir.

• Hz. Musa ve Hz. Harun bundan sonraki süreçte halkı ile birçok sorunlar yaşadı. Fakat o yılmadan halkını doğru yola ulaştırmak için hayatı boyunca çaba gösterdi.

• Hz. Musa, inkârcılara karşı vermiş olduğu mücadele ve sabrı ile tanınan **ülü'l-azm** peygamberden biridir.

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Bu içerik [Din ve Kültür](#)'ün katkılarıyla hazırlanmıştır.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları [mikailokumus.com](#)'a aittir.

BİR AYET TANIYORUM: AYET EL-KÜRSİ VE ANLAMI

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا
شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ

Okunuşu

Allâhu lâ ilâhe illâ huve-lhayyu-lkayyûm. lâ te/hûzuhu
sinetun velâ nevm. lehu mâ fi-ssemâvâti vemâ fi-l-
ard. Men ze-llezi yeşfe'u 'indehu illâ bi-iznih. ya'lemu
mâ beyne eydihim vemâ halfehum. velâ yuhîtüne bi-
şey-in min 'ilmihî illâ bimâ şâ'. vesî'a kursiyuhu-
ssemâvâti vel-ard. velâ yeûduhu hifzuhumâ vehuve-
l'aliyyu-l'azîm.

Anlamı

Allah, kendisinden başka hiçbir ilâh olmayandır. Diridir, kayyumdur. O'nu ne bir uyuklama tutabilir, ne de bir uyku. Göklerdeki her şey, yerdeki her şey O'nundur. İzni olmaksızın O'nun katında şefaatte bulunacak kimdir? O, kulların önlerindeki ve arkalarındaki (yaptıklarını ve yapacaklarını) bilir. Onlar O'nun ilminden, kendisinin dilediği kadarından başka bir şey kavrayamazlar. O'nun kürsüsü, bütün gökleri ve yeri kaplayıp kuşatmıştır. (O, göklere, yere, bütün evrene hükmetmektedir.) Gökleri ve yeri koruyup gözetmek O'na güç gelmez. O, yücedir, büyüktür.

- Ayet el-Kürsi, Bakara suresinin 255. ayetidir. Adını da içerisinde geçen "kürsi" sözcüğünden alır.
- Tevhit inancı üzerinde durulan bu ayette Allah'ın (c.c.) eşsiz sıfatlarından, gücünden ve güzel isimlerinden (*esmâ-i hüsnâ*) bahsedilir.
- Hz. Muhammed (s.a.v.) de bu sureyi okumuş, bizlere de okumayı tavsiye etmiştir.
- "Bir farz namazın ardından Ayet el-Kürsi'yi okuyan kimse, sonraki namaza kadar Allah'ın himayesi altındadır."

(Hadis-i Şerif)

Allah'ın (c.c.) Ayet el-Kürsi'de Geçen Güzel İsimleri ve Anlamları

- Allah:** Kâinatı yaratan ve idare eden en yüce varlık. Varlığı zorunlu olan ve bütün övgülere layık bulunan Allah'ın (c.c.) özel ve en kapsamlı adı.
- el-Hayy:** "Varlığı devamlı olan, hayat sahibi, ölmeyen diri, her şeyin varlığı onun varlığına bağlı olan." demektir.
- el-Kayyum:** "Varlığı kendinden, kendi kendine yeterli, yarattıklarına hâkim ve onları koruyup gözetken" demektir.
- el-Aliyy:** "İzzet, şeref ve hükümlerlik bakımından en yüce, aşkın olan." demektir.
- el-Azîm:** "Zatının ve sıfatlarının mahiyeti anlaşılamayacak kadar ulu olan." demektir.